

som „Politiken“ i sin Tid kaldte for et Paradedorslag, nemlig Socialdemokratiets Forslag, og det, som man fra „Social-Demokraten“s Side betegnede som et Forslag, der var blottet for Logik, manglede Hoved og Hale og var en halv Indrømmelse til Sandheden og en halv Indrømmelse til Vanvidet. Jeg forstaaer særdeles godt, at de to Partier er stolte over at skulle ud og præsentere en Mellempoportional mellem disse to Ting som det, der skal højne Danmarks Ære. „Politiken“ har jo sagt, at det, der skal ud, er noget i Omegnen af det Afrustningsforslag, der er fremlagt. Men „Omegnen“ kan jo være et vidt Begreb. Nogle regner Københavns Omegn som gaaende et Stykke Nord for Helsingør, og hvis der skal anlægges en tilsvarende Betragtning her, er der jo en vid Mark.

Jeg skal slutte med at sige, at vi vil modsætte os disse Forslag, vi vil sige nej, nej og atter nej til dem. Og ønsker man at tage et Valg paa dette Spørgsmaal, er vi for vort Vedkommende rede hellere i Dag end i Morgen. Vi vil modsætte os disse Forslag, fordi de er udenfor Grundlovens Forudsætninger, gør Danmark til en halv-suveræn Stat, er i Strid med vore almindelige folkeretlige Forpligtelser, er udenfor Folkeforbundets Forudsætninger, forringer Muligheden for et nordisk Samarbejde, byder ingen Fredsgaranti, forøger Faren for, at Danmark skal blive gjort til Krigskueplads. Det er et Spring ud i det uvisse, en Eventyrpolitik, en for Landet uværdig Politik.

P. Munch: Det er med Tilfredshed, vi fra det radikale Venstres Side har set, at der nu her i Tinget foreligger Regeringsforslag, hvis Hovedprincip er dette, at Hær og Flaade omdannes til et Grænse- og Søpoliti. Allerede i vort Program fra Aaret 1905 udtalte vi vort Ønske om, at en saadan Forandring af dansk Militærvæsen maatte finde Sted, og den samme Betragtning gjorde vi gældende under de Forhandlinger, som fandt Sted forud for Militærkommissionens Betænkning i 1922. Vi fremstillede da som vor Opfattelse, at det, den kommende Militærordning skulde bringe, var et afgørende Skridt frem imod Afrustningen, i den Erkendelse, at Danmark ikke magtede krigsmæssige Opgaver, men kun Varetagelsen af Danmarks Neutralitets- og Folkeforbundsopgaver. Med Hensyn til, hvad disse Neutralitets- og Folkeforbundsopgaver er, ja, da har vi jo ved tidligere Lejligheder hyppigt drøftet dette, og vor Opfattelse deraf findes bl. a. udtrykt i den Betænkning af 1920, til hvilken den ærede Ordfører for

det konservative Folkeparti (Pürschel) talrige Gange henviste i den Tale, han for et Øjeblik siden holdt her. Med Hensyn til Neutralitetsopgaverne da ser vi disse i at yde fornødent Vagthold ved Danmarks Grænser og i de danske Farvande under Forhold, hvor der kan blive Tale om Landets Neutralitet. Jeg deler den Opfattelse — og vi er vel alle enige derom —, at ogsaa efter at Folkeforbundet er stiftet, vil der kunne foreligge Tilfælde, hvor de gamle Neutralitetsregler af 1907 er i Kraft, hvor Opgaverne bliver af ganske tilsvarende Art, som de var under Krigen fra 1914 til 1918. Hvis den Protokol, om hvilken der forhandlede i Aar i Folkeforbundet, træder i Kraft, hvis den underskrives af alle Magter, som har Betydning for os, da vil dette Omraade træde tilbage, da vil de lovlige Krige være udelukket, og da kommer der ikke paa denne Vis til at foreligge Neutralitetsopgaver, men i Øjeblikket findes de, og vi maa jo regne med den nuværende Situation.

Dernæst er der Folkeforbundsopgaverne. Med Hensyn til disse gælder det, at Danmark i givne Situation kan være forpligtet til at deltage i Anvendelsen af økonomiske Tvangsmidler, og i det Øjeblik en saadan Anvendelse maatte finde Sted, vil den jo ogsaa medføre en ikke helt ringe Bevogtnings-tjeneste fra de danske Myndigheders Side i vore Farvande og ved vore Grænser. Man har undertiden fremhævet, at selve Muligheden for Deltagelse i økonomiske Sanktioner forøgede Faren for Danmarks Inddragen i krigerske Forviklinger, idet man med ikke helt ringe Ret har gjort opmærksom paa, at Afbrydelsen af økonomisk Forbindelse med andre Stater i givne Situationer kan udsætte et Land for krigerske Angreb fra vedkommende Stat. Det er dog min Opfattelse, at Stillingen i den Henseende praktisk talt ikke er forværret i Forhold til den Stilling, som vi allerede før Folkeforbundets Oprettelse havde, og som vi bl. a. stod i under den sidste Krig. I Virkeligheden var Danmark jo ogsaa den Gang med Hensyn til sine økonomiske Forbindelser med de krigsførende Parter henvist til at komme til Rette med disse Lande og at træffe de fornødne Aftaler til begge Sider. Og efter Folkeforbundsaftalerne, saaledes som de efter almindelig Overenskomst forstaaes, vil der ogsaa fremtidig være Plads for, at der med Hensyn til Lande, hvis Beskaffenhed og Beliggenhed er af en saadan Karakter, at Deltagelse i økonomiske Sanktioner udsætter dem for særlig Fare, uden at denne Deltagelse paa den anden Side har afgørende og nyttig Betydning for Rets-